

Vlaams
Parlement

vergadering **C45**
zittingsjaar 2014-2015

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 5 november 2014

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over betaalrechten voor alle actieve land- en tuinbouwers – 388 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van de heer Francesco Vanderjeugd tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het Vlaamse Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling PDPO III – 301 (2014-2015)	5
VRAAG OM UITLEG van de heer Francesco Vanderjeugd tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de opvolging van de Pinksterstorm in West-Vlaanderen en het opzetten van een betaalbare noodweerverzekering – 356 (2014-2015)	7
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Sofie Joosen tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het gebruik van de Vlaamse adviesbevoegdheid inzake een nieuwe ggo-proef – 385 (2014-2015)	11
VRAAG OM UITLEG van de heer Jelle Engelbosch tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over artikel 40, 11°, van het decreet betreffende het landbouw- en visserijbeleid – 394 (2014-2015)	13
VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over exotische vis in de Vlaamse Visveiling – 347 (2014-2015)	16

VRAAG OM UITLEG van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over betaalrechten voor alle actieve land- en tuinbouwers – 388 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Sabine Vermeulen

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, we hebben via de landbouwers kunnen vernemen dat landbouwers die in 2013 geen toeslagrechten hadden, in het nieuwe gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) evenmin kunnen rekenen op inkomensondersteuning. Zevenhonderd Vlaamse bedrijven, voornamelijk fruit- en groentetelers, siertelers en wijnboeren, dreigen hierdoor uit de GLB-boot te vallen. Dit is volgens de Boerenbond woordbreuk en onaanvaardbaar. Dit strookt niet met de Europese visie om aan alle actieve boeren betaalrechten toe te kennen. Bovendien zal deze uitsluiting leiden tot concurrentievervalsing tussen producenten.

Minister, kunt u hierover met de Europese Commissie de discussie aangaan en zo nodig juridische stappen ondernemen om deze oneerlijke uitsluiting ongedaan te maken? Hebt u op dit moment hiervoor reeds een initiatief genomen?

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Mevrouw Sofie Joosen (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ik wil enige nuance aanbrengen, want naar wat ik kan lezen – er is onder andere een artikel verschenen op de website van het Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw (VILT) – was de toekenning van die subsidies zeer onzeker. Misschien is er toch iets misgelopen met de communicatie op het Departement Landbouw en Visserij. Naar wat ik heb begrepen, is de zaak voor de Europese Commissie gesloten. Minister, ik had daar graag een toelichting over gekregen.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Mevrouw Freya Saeys (Open Vld): Het was inderdaad een van de nieuwigheden in het GLB dat aan alle actieve boeren betaalrechten zouden worden toegekend. Dan achteraf de voorwaarde stellen dat ze al toeslagrechten moesten ontvangen om in aanmerking te komen voor de nieuwe regeling, is opmerkelijk. De voorzitter vraagt de minister om de discussie met de Europese Commissie aan te gaan, maar aan een dergelijke discussie begin je best goed gewapend. Vandaar mijn vraag of de Vlaamse administratie reeds heeft onderzocht of deze nieuwe regeling daadwerkelijk strookt met de geest van het akkoord. Of sterker nog: gaat de nieuwe regeling er aantoonbaar tegenin? Is het al duidelijk hoeveel landbouwers door deze bepaling getroffen zullen worden en hoeveel geld ze dreigen mis te lopen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, het probleem dat hier wordt aangekaart, kennen wij natuurlijk. We zijn daarmee begaan en ermee bezig. Het gaat over de nieuwe basisbetaalregeling in het kader van het hervormde GLB, u allen bekend. Die nieuwe regeling moet er komen vanaf 2015 in de plaats van de huidige bedrijfstoelageregeling.

Voor landbouwers die in het verleden al gebruikmaakten van GLB-betalingen, is de toegang tot de nieuwe regeling gevrijwaard. Daar is geen discussie over.

Vlaanderen had inderdaad de intentie om ook andere landbouwers, die in het verleden geen GLB-betalingen aanvroegen, onder bepaalde voorwaarden toegang te verlenen tot de nieuwe regeling. Op die manier kan je het grote onderscheid tussen sectoren wat wegwerken. Ik denk dat het logisch is – deze vraag is hier in de commissie al aan bod gekomen – om ervoor te zorgen dat alle sectoren voldoende aan bod komen in het landbouwbeleid. Dat past daar perfect in. We merken echter dat de Europese Commissie het daar niet mee eens is.

De Commissie geeft een andere juridische interpretatie aan de GLB-basisverordening van de Raad en het Europees Parlement, meer bepaald artikel 24. U weet dat er vaak tegenstrijdigheden zitten in juridische interpretaties. Ik ben zelf jurist, dus ik weet dat daar vaak grote discussies over zijn.

Die basisverordening is rechtstreeks van toepassing in alle lidstaten van de Europese Unie. De naleving ervan wordt door de Commissie gehandhaafd. We moeten dus wel rekening houden met de interpretatie die de Commissie geeft.

We zijn niet bij de pakken blijven zitten. We hebben contact opgenomen met de Commissie en vooral met de diensten, namelijk het directoraat-generaal Landbouw. We hebben daar onze visie uiteengezet, namelijk onze andere juridische interpretatie van dat artikel. We hebben dat gedaan op 1 en 30 oktober, dus heel recent. Men ging dat nog eens bekijken maar op het eerste gezicht blijven ze erbij dat de raads- en parlamentsverordening het niet toelaat om de betrokken landbouwers toegang te verlenen tot de nieuwe regeling. Er werd afgesproken dat men het juridisch onderbouwde standpunt zal bezorgen. Dat is mondeling toegelicht door de diensten, maar we zullen dat ook nog op papier krijgen. Dat stelt ons in de mogelijkheid om daar nog dieper op te reageren. Als we dit ontvangen, zullen we kijken of we een antwoord kunnen geven op wat de mogelijke alternatieven zijn. Juridische stappen ondernemen, is niet aan de orde. Dat kan de bedoeling niet zijn. We blijven zoeken naar oplossingen.

Men zegt mij dat ongeveer zevenhonderd bedrijven daardoor getroffen zouden zijn.

Ik denk niet dat er een foute communicatie is gebeurd door onze diensten. Ik denk juist dat het getuigt van een engagement vanuit het beleid om te zeggen dat we het ruimer zien. We willen niet alleen degenen die er in het verleden al gebruik van maakten, maar ook andere sectoren toegang geven. Het is goed dat we dat doen en we proberen juridisch ons gelijk te halen. Daar zijn we nog mee bezig. We hopen dat dat tot een goed einde komt. Als dat niet lukt, zullen we zoeken naar alternatieve oplossingen om tegemoet te komen aan verwachtingen die misschien gecreëerd zijn ten aanzien van sommige bedrijven.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wil uw antwoord graag nog eens nalezen. Ik veronderstel dat ik de schriftelijke versie kan krijgen.

Het is duidelijk dat het, zoals u zelf zegt, om een interpretatieprobleem gaat, maar het is wel zo dat in Vlaanderen, ten gevolge van een vroegere communicatie, bij deze bedrijven een verwachtingspatroon gecreëerd is. U weet dat zelf ook.

Minister, ik apprecieer dat u onmiddellijk alert hebt gereageerd. Ik hoop dat u nog voldoende juridische argumenten kunt onderbouwen om te reageren op de schriftelijke versie die u zult ontvangen, zodat zo veel mogelijk bedrijven van die 700 voorsnog de toeslagrechten kunnen genieten. Ik apprecieer ook dat u alternatieven zult onderzoeken voor de bedrijven waar dit niet het geval is. Uiteraard zullen we dit binnen een aantal maanden verder opvolgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Francesco Vanderjeugd tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het Vlaamse Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling PDPO III – 301 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Minister, naar aanleiding van mijn schriftelijke vraag nummer 48 had ik graag wat meer verduidelijking gehad op het antwoord dat ik daarop kreeg. Over het ontwerp Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) III, dat Vlaanderen bij Europa heeft ingediend, stelt u dat "de opmerkingen van Europa vaak vragen om verduidelijkingen in de tekst of bijkomende motivatie betreffen waarom bepaalde keuzes gemaakt werden".

Naar verluidt zouden er vanuit Europa toch redelijk wat opmerkingen zijn gemaakt. Tevens wijst u op een beperkt aantal suggesties voor het inhoudelijk bijsturen en stelt u verderop dat de tekstuele aanpassingen inhoudelijke bijstellingen zo veel mogelijk willen vermijden.

Opmerkelijk is verder dat er blijkens het antwoord op mijn schriftelijke vraag geen concrete tijdslijm is vooropgesteld voor Vlaanderen om op deze opmerkingen een antwoord te formuleren. Toch zal dit toch gevolgen hebben voor het tijdstip waarop het programma kan beginnen te lopen.

Minister, ik krijg dus graag wat meer details, zoals aanvankelijk de bedoeling was.

Welke concrete vragen om verduidelijking heeft de Europese Commissie geformuleerd ten aanzien van het ontwerp van PDPO van Vlaanderen? Welke concrete suggesties voor inhoudelijke bijstellingen worden er vanuit Europa geformuleerd? Waarom wilt u de inhoudelijke bijstellingen zo veel mogelijk vermijden en dus zo min mogelijk gehoor geven aan de opmerkingen vanuit Europa?

U wijst erop dat er geen tijdslijm staat op het beantwoorden van de opmerkingen van de Europese Commissie. Welke gevolgen heeft het uitblijven van die antwoorden vanuit Vlaanderen op de inwerkingtreding van het PDPO? Welke timing hebt u zichzelf opgelegd om gevolg te geven aan de vragen van de Europese Commissie?

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik las deze week toevallig een artikel over het cohesiebeleid en het plattelandsbeleid. Welke minister volgt het cohesiebeleid op? Is dat ook uw bevoegdheid of die van een andere collega?

Ik was wat verrast over de verdeling van middelen in België tussen Vlaanderen en Wallonië wat dat cohesiebeleid betreft. Daarom vraag ik wie daarvoor verantwoordelijk is.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Vanderjeugd, de Europese Commissie heeft inderdaad een heel pak opmerkingen gemaakt, die dateren van 2 september. Het gaat om 40 bladzijden en 334 opmerkingen. Ik ga ze dus niet allemaal voorlezen.

Die opmerkingen kunnen worden opgedeeld in twee soorten: structurele opmerkingen en inhoudelijke aanbevelingen. De mate van detail varieert heel sterk. Soms gaat het over afrondingsfouten in de ingediende tabellen, maar er zijn ook algemene opmerkingen die bij elke maatregel opnieuw gesteld worden. Dit kan heel veel lijken, maar in vergelijking met andere lidstaten is dat nog beperkt. Men heeft het heel nauwkeurig bekeken en iedereen veel opmerkingen laten maken. Dat geldt ook voor ons.

Bij nazicht van die 334 opmerkingen blijkt dat het overgrote aandeel kleine en aanvaardbare opmerkingen en vragen zijn. Voorbeelden hiervan zijn: vragen naar gebruik van meer recente data, de vraag om cijfers en data tussen verschillende tabellen op eventuele inconsistenties te checken, de vraag naar het bijvoegen van tabellen enzovoort.

Bij de inhoudelijke vragen zien we een aantal clusters. Een eerste cluster omvat de vragen naar duidelijkere omschrijvingen, bijvoorbeeld met betrekking tot de respons op de aanbevelingen van de ex-ante-evaluator, het verder uitwerken van selectiecriteria, het gebruik van voorschotten, het gebruik van overheidsopdrachten, de rol van de Europese Unie bij publiciteit, extra uitleg van concepten als 'setting up' bij jonge landbouwers enzovoort. In een tweede cluster wordt gevraagd om meer de link te leggen met de bestaande Vlaamse beleidsinstrumenten buiten PDPO en met andere fondsen zoals het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en het Europees Sociaal Fonds (ESF). Tot slot kan een deel van de vragen worden beschouwd als een cluster waarbij de inhoudelijke keuzes van PDPO extra moeten worden gemotiveerd. Voorbeelden hiervan zijn: vraag naar meer motivatie van de gemaakte strategische keuzes en de gekozen indicatoren, vraag naar meer motivatie van de onrechtstreekse bijdrage van bepaalde maatregelen aan bepaalde prioriteiten, vraag naar meer aandacht voor onderlinge linken.

Ik wil die inhoudelijke suggesties en bijsturingen die een verbetering betekenen, zeker meenemen in de uitwerking. Dat spreekt voor zich. Niet alle inhoudelijke suggesties lopen parallel met de inhoudelijke en strategische keuzes die Vlaanderen wil maken. Die werden trouwens ook bekrachtigd door de Vlaamse Regering en meegenomen in het Partnerschapsakkoord. Hierbij heeft Vlaanderen het recht en de mogelijkheid om waar nodig ook eigen keuzes te verdedigen.

Er zijn geen wettelijke termijnen vastgelegd om te reageren als lidstaat, maar ook ter zake is onze administratie niet bij de pakken blijven zitten. Binnen een maand na ontvangst werd een eerste reeks van antwoorden overgemaakt aan de Europese Commissie. Het resterende pakket antwoorden werd in de tweede helft van oktober overgemaakt. Intussen heeft de secretaris-generaal een schrijven gericht aan de Europese Commissie, met de vraag om snel te antwoorden op die reactie van Vlaanderen. De Europese Commissie kan PDPO III trouwens pas goedkeuren nadat het Partnerschapsakkoord officieel is goedgekeurd, wat vorige week dus is gebeurd.

Mocht daar vraag naar zijn, dan kunnen de gemaakte opmerkingen en de antwoorden daarop ook ter beschikking van het parlement worden gesteld. We zullen die bezorgen. Het is misschien interessant om die informatie ook te hebben.

Mijnheer De Meyer, het cohesiebeleid valt onder mijn collega, minister Muyters. Het Visserijfonds behoort natuurlijk wel tot mijn bevoegdheden. Misschien was er wat verwarring, maar het echte cohesiebeleid is dus de bevoegdheid van minister Muyters.

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik hoor dat we deze opmerkingen zullen kunnen inzien. Dat is goed.

Wanneer zien we PDPO III in werking treden? Ik had gehoord dat dit in de helft van volgend jaar zou gebeuren. Klopt dat, of is dat niet de bedoeling?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Bepaalde maatregelen zijn al van kracht of kunnen al van kracht worden, ook al is er geen definitieve goedkeuring. Dat is dan voorlopig. Het is dus niet zo dat we blijven wachten en ondertussen niets doen. Dat kan niet de bedoeling zijn. Op die manier zullen we dat dus oplossen, of wordt dat al opgelost.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Francesco Vanderjeugd tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de opvolging van de Pinksterstorm in West-Vlaanderen en het opzetten van een betaalbare noodweerverzekering – 356 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Voorzitter, minister, geachte leden, zoals u allen weet, werden op 7 juni een aantal West-Vlaamse gemeenten getroffen door een hagelstorm, die ook heel wat schade heeft veroorzaakt aan landbouwbedrijven. Twee dagen later brachten toenmalig minister-president Peeters en minister Crevits, samen met de provinciegouverneur en de voorzitter van Boerenbond, een bezoek aan de streek. De minister-president maakte zich sterk dat de landbouwschade zo snel mogelijk zou worden vergoed en dat de procedures hiervoor zo snel mogelijk zouden worden opgestart. Hij wees op de overheveling van het Landbouwrampenfonds in het kader van de zesde staatshervorming. Dat is een bevoegdheid die dit huis nu heeft. Daardoor zou een snelle uitbetaling mogelijk worden.

Er bestaat echter onduidelijkheid over de vraag of hagelschade in aanmerking komt voor een vergoeding door het Landbouwrampenfonds. Gisteren nog las ik in een artikel op de website van het Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw (VILT) dat de beroepsvereniging Assuralia op basis van cijfers van eind september heeft berekend dat er in de landbouwsector sprake is van ongeveer tweeduizend dossiers, die goed zijn voor ongeveer 20 miljoen euro aan schade. Bij heel wat van die gevallen die geen dekking krijgen van de verzekering, hoopt men dus op een tegemoetkoming van dat Landbouwrampenfonds.

Dit probleem heeft tevens duidelijk gemaakt dat Vlaanderen dringend werk moet maken van een betaalbare noodweerverzekering. Nu het Landbouwrampenfonds is geregionaliseerd en het nieuwe gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) via de tweede pijler de mogelijkheid biedt om te investeren in dergelijke verzekeringen, lijkt de tijd rijp om uitvoering te geven aan het voorstel van resolutie van voormalig collega Callens, mevrouw Peeters en anderen dat tijdens de vorige legislatuur in dit parlement werd goedgekeurd.

Ik ben zelf ter plaatse geweest met de schattingscommissie. Dat Pinksternoodweer zou nog een staartje kunnen krijgen. Er zou sprake zijn van ecologische gevolgen: omdat heel wat planten door de storm werden vernield, is ook het vermogen om stikstof op te nemen beperkter. Dat geeft een bijkomend

probleem, want hierdoor kunnen de stikstofwaarden te hoog uitvallen bij eventuele controles van de Mestbank, en dreigen de boeren te moeten opdraaien voor iets dat volledig buiten hun wil om is gebeurd.

Minister, werd de hagelstorm van begin juni inmiddels officieel erkend als ramp en zal hagelschade daarbij in aanmerking komen als grond voor het uitbetalen van een vergoeding? Zult u op korte termijn werk maken van het uitbouwen van een betaalbare noodweerverzekering? Werd daarover overleg gepleegd met privéverzekeraars? Zal er bij de controles rekening worden gehouden met een eventueel hoger stikstofgehalte?

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Mevrouw Cathy Coudyser (N-VA): Voorzitter, minister, geachte leden, ik wil me hierbij aansluiten. De hagelschade in West-Vlaanderen was groot in dit specifieke geval. Men hoopt dat er snel vergoedingen zijn voor de landbouwers, onder meer via het Landbouwrampenfonds. Op 3 november lazen we in De Standaard dat de hagelbuien voor 171.000 schadedossiers hebben gezorgd, samen goed voor 500 miljoen euro schade. Specifiek voor de landbouwsector komt dat neer op 2000 dossiers en 20 miljoen euro schade. Dat is dus niet niets. Ik wil eraan toevoegen dat het belang van de risicoverzekering, en vooral de eerlijke risicoverzekering, zeker moet worden erkend. Een correcte prijs lijkt me een eerste voorwaarde opdat landbouwers hun inkomen kunnen vrijwaren, maar daarnaast moeten ze toch ook gewapend zijn tegen de vele risico's die inherent zijn aan het beroep.

Die bescherming moet mijns inziens nog op punt worden gesteld. De betaalbare noodweerverzekering kan daartoe bijdragen. Naast het reactieve Landbouwrampenfonds is de ontwikkeling van zo'n preventieve verzekering zeker aan de orde.

Daarbij is het voor ons als overheid heel belangrijk om te stimuleren en te faciliteren, zodat er een constructief overleg komt tussen de verzekeringssector en de landbouwsector. Het is immers belangrijk dat beide partijen elkaar garanties geven, zodat zo'n verzekeringsproduct voordelen oplevert, zowel voor de landbouwers als voor de verzekeraars. Wij moeten dat overleg echt faciliteren, zodat er een win-winsituatie gecreëerd wordt, waardoor beide partijen het belang ervan inzien, de verzekeraars zeker zijn dat ze een afzetmarkt hebben voor zo'n product, en het ook voor de landbouwers aantrekkelijk is om daar gebruik van te maken.

We moeten hier ook zeggen dat we in budgettair moeilijke tijden niet van een overheid verwachten dat we opnieuw gaan nadenken over subsidiëring daarvoor. We moeten wel onze verantwoordelijkheid nemen als overheid om dat overleg op alle mogelijke manieren te steunen en te stimuleren. Wij moeten daar een voortrekkersrol in spelen. Dat faciliteren kan volgens mij op drie manieren.

Om de ontwikkeling van de risicoverzekering te faciliteren, is er nood aan data-uitwisseling tussen de overheid en het terrein. Ik denk bijvoorbeeld aan data over de schade in het verleden, over andere zaken die belangrijk zijn om aan kennisuitwisseling te doen, zodat én de verzekeringssector én de landbouwsector eerst goed kunnen meten en weten, om dan te komen tot mogelijke inschattingen van de risico's, de premies enzovoort, zodat beide partijen goed weten waar ze mee bezig zijn en waar ze aan beginnen.

Voor de data-uitwisseling durven we in eerste instantie te kijken naar het departement Landbouw, dat heel veel data heeft.

De voorzitter: Kunt u afronden, mevrouw Coudyser?

Mevrouw Cathy Coudyser (N-VA): Het departement Landbouw beschikt over veel cijfergegevens, maar we stellen vast dat die statistieken heel vaak ofwel niet op elkaar afgestemd zijn, ofwel dat er nog altijd onvoldoende gegevens zijn. Misschien kunnen wij daar als overheid de voortrekker in zijn, zodat het departement Landbouw meer specifiek die data gaat verzamelen, en dan ook doorgeeft, uiteraard met het nodige respect voor de privacywetgeving. Als die data openbaar gemaakt worden, zijn ze ook bruikbaar voor het overleg.

De voorzitter: Collega, als u zich aansluit bij een vraag, hebt u twee minuten spreektijd. U hebt al ruim vier minuten gebruikt. Kunt u afronden?

Mevrouw Cathy Coudyser (N-VA): Het tweede punt waar wij als overheid op kunnen inspelen, is adequate regelgeving. Daarnaast moeten we ook zorgen voor de preventie op het terrein. We moeten onderstrepen dat een risicoverzekering niet ontwikkeld kan worden zonder rekening te houden met het Landbouwrampenfonds, zodat de risicoverzekering een aanvulling is op het Landbouwrampenfonds en ze elkaar niet gaan beconcurreren.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Collega's, het thema risicobeheer is uitermate belangrijk. In de vorige legislatuur hebben we daar meerdere keren over gediscussieerd. Het kan interessant zijn om ook die verslagen eens na te kijken.

Gisteren is er een heel interessant artikel verschenen op de website van het VILT, met als titel 'Risicobeheer op landbouwbedrijf is maatwerk'. Het is een artikel naar aanleiding van een doctoraatsstudie van Frankwin van Winsen, die werkt bij het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO).

Ik citeer uit het artikel: "Op basis van interviews, enquêtes, landbouwbedrijfsboekhoudingen en wetenschappelijke literatuur kwam van Winsen erachter dat landbouwers in Vlaanderen vooral wakker liggen van de langetermijnevoluties in de markt- en kostprijzen, veel meer dan bijvoorbeeld de prijsvolatiliteit, en zeker meer dan weersomstandigheden en ziektes die de oogsten kunnen aantasten." Daarmee wil ik voor alle duidelijkheid niet zeggen dat het niet bijzonder belangrijk is dat de vergoeding voor stormschade er komt, maar het schetst de problematiek wel wat ruimer.

Verderop in het artikel lezen we: "Ten slotte merkt van Winsen nog op dat de studie van risico's in de landbouwsector steeds belangrijker wordt: door de afbouw van marktbescherming is er de jongste jaren meer verantwoordelijkheid voor risicobeheer doorgeschoven van het beleidsniveau naar het niveau van de individuele landbouwer."

Minister, ik heb enkel het artikeltje gelezen, en niet de studie. Ik veronderstel dat uw administratie die studie wel zal opvragen, die mogelijk interessant kan zijn voor en een invloed kan hebben op het verdere beleidswerk. Het zou interessant zijn, mochten we via de diensten van uw kabinet over die studie, of minstens de samenvatting ervan, kunnen beschikken. Dat is vast en zeker nuttig, want dit thema zal in de toekomst nog aan bod komen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Uiteraard zullen wij die informatie ter beschikking stellen, collega's. Het is ook daarom dat onze wetenschappelijke onderzoeksinstelling ILVO kennis opbouwt, om daar nadien het beleid op af te stemmen. U zult trouwens ook zien dat in de beleidsnota heel uitdrukkelijk staat dat we verder zullen inzetten op preventie.

Mijnheer Vanderjeugd, u weet dat landbouw- en algemene rampen met de zesde staatshervorming naar Vlaanderen zijn gekomen. Dat geldt voor alle rampen na

30 juni 2014. Alles wat daarvoor is gebeurd, is een federale bevoegdheid. De hagelstorm of Pinksterstorm valt dus volledig onder de bevoegdheid van de federale minister van Binnenlandse Zaken.

Schade veroorzaakt door hagel wordt uitgesloten in de wet van 12 juli 1976. Op 22 oktober hebt u daar trouwens een schriftelijke vraag over gesteld. Binnenkort zal het antwoord daarop worden geformuleerd.

In het kader van het voorbereiden van de toekomst is in het PDPO III voorzien in de ondersteuning van landbouwers voor deelname aan een brede weersverzekering vanaf 1 januari 2017. Waarom niet vroeger? Dat heeft te maken met de Europese regelgeving.

De te betalen premie kan voor 50 procent worden gesubsidieerd indien wordt voldaan aan de vooropgestelde voorwaarden in het PDPO. Ondertussen herbekijken we in overleg met de belanghebbende partijen de werking van het huidige Landbouwrampenfonds en plannen we een goede afstemming. In het verleden is er over de opstart van een brede weersverzekering al vaak van gedachten gewisseld. Er was trouwens een taskforce risicobeheer met daarin vertegenwoordigers van landbouworganisaties, verzekeringssector, onderzoeksinstellingen en overheid. We zullen dit overleg voortzetten. We moeten dit ook verder bespreken en in uitvoering brengen.

Indien een hoog nitraatresidu te wijten is aan oogstmislukking door weersomstandigheden, dan wordt hier door de Mestbank rekening mee gehouden op basis van een proces-verbaal van vaststelling van de schade, opgesteld door een bevoegde schattingscommissie.

Mevrouw Coudyser, u vroeg naar data. Die hebben we niet. Die zitten bij de federale overheid en we kunnen ze u dan ook niet bezorgen. Preventie staat in de beleidsnota en zal uitvoerig worden besproken. Daarom doen we daar onderzoek naar. Ik suggereer aan het parlement om daarover van gedachten te wisselen met de mensen die dat onderzoek hebben gedaan. Dan kunnen we ook bekijken hoe we daar in het beleid mee omgaan. Een suggestie aan het parlement is eveneens om eens ter plaatse te gaan kijken, maar natuurlijk beslist u daar zelf over.

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Minister, die weersverzekering en het feit dat de kosten kunnen worden gedeeld, bieden me zeker hoop. Ik hoor u zeggen dat alles van voor 30 juni nog altijd een federale bevoegdheid is. De minister-president heeft gezegd: dat gaan we regelen. Minister, ik dring er sterk op aan dat u bij de nieuwe Federale Regering polst om die uitspraak in realiteit om te zetten.

Minister, ik heb in uw antwoord nog niet duidelijk gehoord hoe het nu zit met hagelschade. Er wordt veel gesproken over waterschade, maar ik hoor dat hagelschade er tussenuit zal vallen, dat dat niet zal worden vergoed. Als je ter plaatse bent geweest, zie je duidelijk dat de schade aangericht door hagel, heel groot is. Bepaalde oogsten zijn zelfs na een tweede schatting niet meer volledig hersteld. Ik vraag dus dat u aandringt bij uw federale collega's dat ze alles wat voor 10 juni is gebeurd, opvolgen. Zal hagel wel of niet in aanmerking komen voor schadevergoeding?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Uiteraard zullen wij aandringen dat de federale overheid de afwikkeling van de schade die is geleden op Pinksteren, goed

opvolgt. Hagelschade is uitgesloten en kan niet worden vergoed door het Rampenfonds. Het is wel de bedoeling dat dit kan worden opgevangen door de verzekering. We moeten die richting uit kijken, en in de toekomst gebeurt dat misschien het best op die manier. Daar moet men zich goed bewust van zijn.

Ik heb natuurlijk ook heel wat contacten gehad met mensen die zwaar getroffen waren door de Pinksterstorm. Men was nogal verrast door het feit dat die hagelschade daar niet onder viel. Sommigen hadden daar ook geen verzekering voor afgesloten. Dat zijn drama's, en dat beseffen wij. Wij hopen dat men zich goed informeert en goed weet wat wel of niet is verzekerd en wat wel of niet onder het Rampenfonds valt.

Aangezien we die bevoegdheid nu hebben, moeten we misschien eens nagaan hoe we die informatie daarover meer en beter kunnen verspreiden. Via de kanalen die we hebben, moeten we mensen in de landbouwsector nog meer bewustmaken van wat daar wel en niet onder valt. Misschien moeten we eens nagaan hoe die communicatie nog beter kan, aangezien we dat nu toch zelf kunnen doen.

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Ik had inderdaad gehoord dat er een mogelijkheid was om zich te verzekeren tegen hagelschade. Het probleem is dat dat een erg dure aangelegenheid is, en dat de franchise ook heel hoog is. Dat was dus niet echt eerlijk met de verzekering die voorhanden was. Maar wat is de officiële verklaring waarom hagelschade niet in aanmerking komt? Ik hoor dat men dat wel kon verzekeren. Is dat omdat het verzekerbaar is? Is dat de uitleg?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het staat in de wet. Waarom is het daar gekomen? Wij vermoeden dat het inderdaad is omdat het verzekerbaar is. We zullen nog eens uitzoeken of dat de effectieve reden is. Misschien moeten we in de Handelingen van de Kamer kijken hoe de wet destijds tot stand is gekomen. We zullen dat eens uitzoeken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Sofie Joosen tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het gebruik van de Vlaamse adviesbevoegdheid inzake een nieuwe ggo-proef

– 385 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Mevrouw Sofie Joosen (N-VA): Voorzitter, het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) heeft een nieuwe aanvraag voor een veldproef met genetisch gewijzigde maïs ingediend. Het betreft een veldproef met maïsplanten die grotere bladeren zouden aanmaken.

Om die veldproef te kunnen starten, zijn een advies van de Adviesraad voor Bioveiligheid en een beslissing van de federale ministerraad nodig. De Vlaamse minister beschikt echter ook over de mogelijkheid een advies uit te brengen.

Ik heb in de Handelingen teruggevonden dat de Vlaamse minister naar aanleiding van een proef met genetisch gewijzigde populieren in 2013 geen advies heeft geformuleerd. Ik zou hierover dan ook graag een paar vragen stellen.

Minister, plant u overleg met de federale minister van Volksgezondheid en met de federale minister van Landbouw? Zult u met betrekking tot deze nieuwe aanvraag uw adviesbevoegdheid gebruiken? Zult u, in het bijzonder, een algemene visie voor de komende legislatuur bepalen of zullen we dit steeds dossier per dossier bekijken?

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Voorzitter, ik zou me hier graag bij aansluiten. Er wordt over genetisch gewijzigde organismen (ggo's) heel wat verteld. Heel wat tegenstanders vertellen heel wat onwaarheden. Ik wil erop wijzen dat 21 vooraanstaande plantenwetenschappers, waaronder drie Belgen, de beleidmakers vorige week nog hebben aangemaand dringend een meer wetenschappelijke houding aan te nemen en het ggo-onderzoek niet langer om politieke redenen af te blokken. Concreet vragen ze het behoud of de verhoging van de subsidies voor toegepast plantenonderzoek en de mogelijkheid voldoende praktijkonderzoek uit te voeren.

Minister, in de marge van deze vraag om uitleg zou ik u willen verzoeken hierover te waken.

Het VIB is een zeer goed instituut. We zullen hier in de loop van deze legislatuur nog verder in investeren, wat op zich geruststelt. Daar werken heel goede mensen die ggo's onderzoeken. Dit moet uiteraard onder voorwaarden gebeuren. Elke toepassing van genetische wijziging moet op zich worden onderzocht.

Het advies van en de opvolging door de Vlaamse overheid kunnen zeer nuttig zijn, onder meer om procedurefouten te vermijden. Ik wil me even nader verklaren. De aanvraag voor de aardappelveldproef heeft van de Adviesraad voor Bioveiligheid groen licht gekregen. Een aantal raadsleden hebben echter kritische bedenkingen geformuleerd. De procedure stelt dat de federale minister, indien het advies niet unaniem is, in zijn besluit moet vermelden dat hij met de bezorgdheden rekening heeft gehouden. Hij moet motiveren waarom hij de meerderheidsbeslissing van de Adviesraad voor Bioveiligheid heeft gevolgd. Naar aanleiding van de toelating van de aardappelveldproef in 2011 is dat niet gebeurd. Het resultaat is dat Greenpeace België in 2012 naar de rechtbank is gestapt om de toelating vanwege een gebrek aan motivering aan te vechten. De rechtbank heeft die redenering gevolgd en heeft de aardappelveldproef formeel onwettig verklaard.

Minister, op welke wijze zult u dit nieuwe dossier van nabij opvolgen om dergelijke procedurefouten te vermijden?

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik wil iedereen die in deze problematiek is geïnteresseerd, erop wijzen dat we tijdens de vorige legislatuur heel wat interessante discussies hebben gevoerd. Dat is in de commissie-verslagen terug te vinden.

De essentie van de zaak is dat de discussie niet op basis van emotionaliteit maar op basis van rationele gegevens en wetenschappelijk onderzoek moet worden gevoerd. Ik hoop dat dit uw beleid kan inspireren.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, eigenlijk is dit ook een vraag om uitleg over de procedure. Hoe zullen we dit aanpakken? Wat zullen we precies doen? Volgens mij is de bevoegdheid duidelijk. De federale minister neemt finaal een beslissing. Eerst komt er een advies van de Adviesraad voor Bioveiligheid. Pas als dat advies er is, kunnen de gewesten zelf een advies formuleren. Volgens mij moeten we op dat advies wachten alvorens zelf een advies te formuleren. Uiteindelijk zal de federale minister dan een beslissing nemen. Zo is het nu en zo is het altijd geweest. Dat is de wijze waarop we de aanvraag zullen opvolgen en aanpakken. We moeten de regelgeving volgen.

Natuurlijk blijven we dit ook opvolgen op basis van onze bevoegdheid voor wetenschappelijk onderzoek. Ik krijg hier echter de vraag of ik al op voorhand een advies wil formuleren of contacten wil leggen. Ik zou graag de bestaande procedure respecteren. Ik wil wachten op het advies van de Adviesraad voor Bioveiligheid en pas dan op basis van de eigen bevoegdheid een advies formuleren. Uiteindelijk zal de federale minister dan een beslissing nemen. Ik wens dat te respecteren. Dat is de correcte manier. De procedure zit goed in elkaar en ik zal ze verder respecteren.

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Mevrouw Sofie Joosen (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Als ik het goed heb begrepen, zullen we dit dossier per dossier bekijken. Ik zal hier later, wanneer het opnieuw aan de orde is, nog op terugkomen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Jelle Engelbosch tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over artikel 40, 11°, van het decreet betreffende het landbouw- en visserijbeleid – 394 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Voorzitter, tijdens de vorige legislatuur is het Landbouw- en Visserijdecreet goedgekeurd. Artikel 40, paragraaf 11, van dat decreet stelt dat maximaal 20 procent van de prijzen of winsten uit paardenwedstrijden zou worden bestemd voor de verbetering van de paardenfokkerij en voor de opvang van oude en verwaarloosde paarden. Dat artikel heeft destijds voor wat beroering in de sector gezorgd. De toenmalige minister-president heeft vastgesteld dat er in de sector geen draagvlak was om dit artikel meteen uit te voeren.

Minister, ik hoef u niet te vertellen dat de problematiek van de paardenverwaarlozing blijft bestaan. De inbeslagnames nemen elk jaar toe. In het licht van die problematiek heb ik minister Weyts onlangs een vraag om uitleg over de toepassing van artikel 40 gesteld. In zijn antwoord heeft hij laten weten dat er in de sector nog steeds geen draagvlak is om een bepaald percentage van de wedstrijdgelde af te romen.

Minister, ik had graag geweten op basis van welke factoren u tot het standpunt bent gekomen dat er geen draagvlak is binnen de sector voor de uitvoering van deze bepaling uit het decreet. In hoeverre bent u bereid om deze legislatuur overleg op te starten met de sector om op termijn toch uitvoering te geven en zo middelen tegen paardenverwaarlozing vrij te maken?

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Mevrouw Freya Saeys (Open Vld): Voorzitter, tijdens de bespreking van het bewuste amendement dat ingediend werd door Groen, meer bepaald door de heer Dirk Peeters, heeft Open Vld zich als enige onthouden bij de stemming. We hebben toen het probleem van paardenverwaarlozing erkend, maar tevens gepleit voor voorzichtigheid ten opzichte van het voorgestelde amendement. Helaas heeft het amendement binnen de sector inderdaad geleid tot enige animositeit, met als gevolg dat het amendement, dat overigens werd gesteund door de toenmalige minister van Landbouw, tot op vandaag dode letter is gebleven. Zelf zijn we daar niet zo verwonderd over. Wat ons wel verwondert, is dat het amendement, ondanks het toenmalige enthousiasme van de minister en zijn partij, dode letter blijft. Minister, wat wil u met dit amendement doen? Verwacht u bovendien initiatieven van de minister van Dierenwelzijn, die hij dan zelf financieel hoort te dragen vanuit zijn begroting, indien dit amendement geen uitvoering krijgt en dus elders middelen moeten worden gezocht tegen paardenverwaarlozing?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Ik sluit me aan bij de bekommernis van de collega's, met de nuances die zij erin brengen, en uiteraard met de vraag om dit geamendeerde artikel maximale invulling te geven.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Collega's, als ik rondom mij kijk, zie ik niet zo veel mensen hier aanwezig die de bespreking van het decreet en het bewuste artikel hebben meegemaakt. Misschien zijn er wel medewerkers die erbij aanwezig waren. Ik zie een collega van de N-VA die er vorige legislatuur al was, maar ik weet niet of ze die vergadering en de emotionele discussies toen heeft bijgewoond.

De bezorgdheid over paardenverwaarlozing was een algemene zorg, over alle partijgrenzen heen, van meerderheid en oppositie. Ik zou het bijzonder jammer vinden mocht men de indruk geven dat de inspanningen die de Vlaamse Regering op dit vlak levert, mogelijk afhankelijk zouden zijn van artikel 40, elfde lid. Ook de vorige Vlaamse Regering heeft op dat vlak reeds heel wat inspanningen geleverd op het moment dat dit artikel zelfs nog niet was goedgekeurd. De huidige minister verantwoordelijk voor het dierenwelzijn heeft effectief de plicht heel wat zorg te besteden aan het voorkomen van paardenverwaarlozing, om op te treden wanneer het voorkomt en om daarvoor de nodige middelen in te zetten. Maar als dat allemaal afhankelijk moet zijn van dit artikel, dan denk ik dat er op dat vlak niet zo heel veel zal gebeuren.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, ik ben ook eens gaan kijken in de verslagen van het parlement, niet alleen over de totstandkoming van het decreet en het amendement, maar ook van de vraag die gesteld is in de commissie. Dat was een vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele op 12 maart 2014. Mevrouw Saeys, ik weet niet of u het verslag hebt nagelezen, maar het was een geanimeerde vraagstelling. Ik raad u aan om het even te lezen, want het was nogal verwarrend om te weten wat nu eigenlijk de vraag was. Moest het nu worden toegepast of niet? Er was heel veel verwarring en heel veel woord en wederwoord.

Het antwoord dat toen is gegeven, is nog altijd geldig. Uiteraard is iedereen bezorgd om paarden en willen wij allemaal paardenwelzijn promoten en iets doen tegen dierenmishandeling, en meer specifiek paardenverwaarlozing. Dat spreekt voor zich. Wij voelen dat er geen draagvlak is binnen de sector om uitvoering te

geven aan dat artikel 40, elfde lid, zoals ook is gezegd op 12 maart. Dat blijft vandaag zo.

Uiteraard zijn wij altijd bereid om in overleg te gaan met de paardensector en ook met de minister van Dierenwelzijn om te zien wat er specifiek moet gebeuren. Als er een draagvlak is binnen de sector en ook daarbuiten, zijn we bereid om te kijken wat er moet gebeuren. Maar op dit moment voelen wij dat het draagvlak er niet is. Integendeel, de vraag die gesteld is op 12 maart, heeft heel wat beroering veroorzaakt in de sector. Het is niet de bedoeling om alles holderdebolder te gaan uitvoeren en te merken dat we met een probleem zitten. Mijnheer Engelbosch, uiteraard zijn wij altijd bereid om in overleg te gaan. Dat is in het verleden zo gebeurd en we zullen dat op die manier voortzetten. We nemen zeker uw bezorgdheid voor het welzijn van de paarden mee en we delen die bezorgdheid ook. We moeten wel zorgen dat we geen maatregelen nemen die een averechts effect zouden hebben. Dat kan de bedoeling niet zijn.

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Minister, ik dank u voor het antwoord. U zegt 'holderdebolder', maar het decreet en het amendement zijn al enige tijd geleden goedgekeurd. Het stelt me een beetje teleur dat wordt aangehaald dat de debatten geanimeerd waren en dat er geen draagvlak zou zijn om een democratisch goedgekeurd decreet en een democratisch goedgekeurd amendement dode letter te laten zijn. Dat vind ik toch wel frappant. Ik ben wel tevreden dat u het overleg wilt blijven aangaan met de sector, maar op een bepaald moment moet er wel een ei worden gelegd. Het decreet is goedgekeurd. Ik vraag wel dat het op termijn toch uitvoering krijgt.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Mevrouw Freya Saeys (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Wat de heer Engelbosch zegt, klopt. Wij vinden ook dat het geen dode letter mag blijven. Het is wel goed dat er een breed beleid wordt gevoerd. Ik vind het raar dat er tijdens de stemming wel een draagvlak voor was en nu blijkbaar niet.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, neem mij niet kwalijk, maar ik vond uw antwoord nogal bochtig. Het bevestigt mij in mijn aanvoelen dat men met de lippen wel dienst wil bewijzen aan de problematiek, maar in de praktijk weinig of niets wil doen. Ik deel de bekommernis van de heer Engelbosch: een bepaling van een decreet kan geen dode letter blijven. Waarom keuren wij in dit huis anders decreten goed?

Ik vind dat er actie moet worden ondernomen om hieraan invulling te geven. Minister, als u overleg wilt plegen, zou ik zeggen: start het op. Ik heb een vrij positief gevoel over de visie van minister Weyts op dierenwelzijn. Vooruit dus, zou ik zeggen.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Collega's, ik steun uiteraard jullie bekommernis.

Maar wat het decreet zelf betreft, moet ik toch iets benadrukken, zonder dat jullie daaraan foute interpretaties moeten koppelen. In het decreet staat "kan" en niet "zal". Die woordkeuze was uitermate belangrijk, ook bij de goedkeuring van het decreet. Dat geef ik u alleen maar mee ter informatie.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik ging in dezelfde zin antwoorden. Het is heel duidelijk dat het parlement heeft geoordeeld om niet echt een verplichting op te leggen aan de Vlaamse Regering. Er staat in dat het "kan". Ik denk dus dat wij niets naast ons neerleggen en dat wij geen lippendienst bewijzen. Wij stellen vast dat die nood daar nu niet is en dat we er dus geen gebruik van moeten maken. Dat wilde ik zeggen. Het ligt volledig in de lijn van wat er werd goedgekeurd in het parlement.

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Minister, er staat heel duidelijk in dat het "kan" en "maximaal 20 procent". U zegt dat u de bezorgdheid over de paardenproblematiek deelt. Dan vind ik dat we ons niet mogen verschuilen achter het woord "kan". Er staat ook "maximaal". Laat ons dan afspreken dat we voor een percentage lager dan die 20 procent gaan. Iedereen hier beweert bezorgd te zijn over de paardenproblematiek en het welzijn van die beesten. Dan moeten we de hand aan de ploeg slaan en toch minstens het overleg opstarten. Het is niet omdat het "kan" dat we naar het maximum van 20 procent moeten gaan. Als we het oprecht menen, moeten we er toch stilaan iets aan beginnen te doen.

We kunnen het niet gewoon afschuiven op de bevoegdheid van dierenwelzijn. De middelen kunnen worden vrijgemaakt. We moeten daar werk van maken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over exotische vis in de Vlaamse Visveiling – 347 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Een jaar geleden was minister Crevits, toen nog bevoegd voor onze havens, te gast in Vietnam. Ze sloot er een overeenkomst met een lokale organisatie inzake visvangst om van de haven van Zeebrugge een Europese hub voor de invoer van pangasius te maken.

Recent investeerde de Vlaamse Visveiling samen met de stad Oostende in een ijsmachine voor een Gambiaanse vismijn. Bedoeling is om van daaruit diepgevroren barracuda's over te vliegen naar Oostende.

Minister, onze visserijsector heeft het zeer moeilijk. U weet ongetwijfeld hoe gevoelig het ligt dat er telkens opnieuw beleidsdaden worden gesteld met betrekking tot de import van vis uit 'exotische' bestemmingen. Uitgerekend op dat moment wordt er dus geïnvesteerd in die exotische vissoorten, die niet altijd – en zeker niet in dit geval – een gastronomische meerwaarde opleveren, maar die door hun scherpe prijszetting – ze zijn goedkoop – wel onze eigen noordzeevis beconcurreren. En dan heb ik het nog niet gehad over de ecologische onzin – sorry voor mijn woordgebruik, maar ik meen het echt – van luchtbruggen met diepvriesvis. Alsof we niets beters te doen hebben.

Het memorandum of understanding dat vorig jaar werd afgesloten in Vietnam door minister Crevits bevat een clause die bepaalt dat de overeenkomst moet worden geëvalueerd na één jaar. Het is nu ongeveer één jaar geleden. Minister, hoe wordt het memorandum of understanding met die Vietnamese organisatie geëvalueerd? Wordt het bijgestuurd en zo ja, in welke zin?

Wat zijn vandaag de resultaten van dat memorandum of understanding? Is Zeebrugge ondertussen de Europese draaischijf voor de import van pangasiusfilet? Welke meerwaarde voor de Vlaamse economie levert die deal op? Vertaalt zich dat ook in tewerkstelling?

Welk percentage van de aangevoerde pangasiusfilet komt terecht op de inlandse markt? Hoe verhoudt zich dat tot de aanvoer van verse vis in onze drie havens? Stijgt het algemene visverbruik in Vlaanderen of net niet? Zien we een verschuiving van verse noordzeevis naar de exotische vissoorten?

Vindt u het de taak van de Vlaamse Visveiling om te investeren in de aanvoer van exotische vis, met name in een ijsmachine in Gambia?

Hoe waakt u erover dat de invoer van exotische vissoorten, met steun van Vlaanderen, de eigen vloot niet beconcurrereert? Hoe garanderen we dat de Vlaamse visserij levensvatbaar blijft? Hoe staat die tegenover de middelen die Vlaanderen investeert in de import van exotische vissoorten?

Wat is de ecologische impact van de aanvoer van diepgevroren exotische vissoorten? Is het in dit opzicht verantwoord om erin te investeren?

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck (N-VA): Minister, in hoeverre kunt u nagaan of de overeenkomst ook een voordeel biedt voor de lokale producten? Heeft dit de kostenefficiëntie van de aangeboden vis op de Europese markt verbeterd?

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Mevrouw Sabine Vermeulen (N-VA): Ik vind de vraag van de heer Caron interessant. Het is een vraag die aanknoopt bij een vraag die de heer Roegiers ongeveer een jaar geleden heeft gesteld. Ik vind het zeker interessant om de situatie na een jaar eens te evalueren. Het antwoord van de toenmalige minister-president op de vraag van de heer Roegiers luidde toen dat er absoluut geen sprake was van concurrentie tussen platvis en pangasius, en dat er geen verandering was in het consumptiegedrag met betrekking tot Noordzeevis. De aanvoer van pangasius zou dus geen invloed hebben op de consumptie van Noordzeevis door de Vlaming. Ik vraag me dan af hoe men dat zo zeker weet. Minister, zijn er cijfers bekend waaruit blijkt dat, een jaar nadat het contract werd afgesloten om van Zeebrugge een pangasiushub te maken, er inderdaad geen invloed of geen concurrentie te bespeuren is?

Ik heb nog een totaal andere vraag. We weten dat er veel meer vis afkomstig is uit landen buiten de EU. Er zijn een aantal groothandelaars die hebben ingezet op import vanuit derde landen. Het is onder meer de Europese Commissie die beslist welke vis er mag worden geïmporteerd, welke landen er op de lijst komen, en ook welke bedrijven uit die landen. Europa geeft ook gele kaarten. Zo werd onlangs een gele kaart gegeven aan de Filipijnen en Papoea-Nieuw-Guinea, omdat ze niet voldoende inzetten op duurzaamheid en tegen illegale visvangst. Hebt u kennis van verhoogde sanitaire controles en douanecontroles op importvis sinds Zeebrugge het centrale aanvoerpunt van pangasius is geworden?

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Voorzitter, ik heb alle begrip voor de bezorgdheid van de heer Caron, maar opnieuw zou ik toch even willen nuanceren. Ik zal dat niet elke week doen, hoor, mijnheer Caron. *(Opmerkingen van de heer Bart Caron)*

Het lijkt me goed dat er een evaluatie komt na een jaar. Zoals u echter zelf zegt, het gaat hier om diepgevroren vis, zowel in het geval van pangasius als in het geval van de barracuda. Dat kan op zich geen concurrentie betekenen voor onze verse Noordzeevis. Ik denk dat er een heel grote vraag naar vis is op de Europese markt. Ik denk dat die niet concurrentieel, maar complementair kunnen zijn. Evenmin mag er sprake zijn van een negatieve invloed op de tewerkstelling. Er zijn Europese visquota voor onze Europese wateren, zodat er een maximum is dat kan worden gevestigd. Daardoor is er eigenlijk geen echte concurrentie. Persoonlijk zie ik dit enkel als een versterking van de veiling in Zeebrugge. Het aanbod daar wordt vergroot.

Minister, ik heb begrepen dat die pangasius het ASC-label (Aquaculture Stewardship Council) heeft. Dat staat voor een duurzame en verantwoorde kweek. Klopt het dat die pangasius daaraan voldoet, en wordt hiermee ook de ecologische impact beperkt?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, geachte leden, deze vraag werd inderdaad al gesteld. Ik meen dus dat dit een opvolgingsvraag is. Ik kan ook alleen maar herhalen dat het hier niet echt om een visserijaangelegenheid gaat. Dit was natuurlijk een belangrijk contract voor de havenactiviteit in Zeebrugge, dat al heel sterk gericht is op de in- en uitvoer van voedingsproducten. Het contract, dat toen is afgesloten door de toenmalige minister bevoegd voor de havens, is op geen enkele manier concurrentie voor onze eigen inlandse vissers. Daarin volg ik de heer Vanderjeugd. Het afgesloten contract ging eigenlijk over de vraag of Vietnam via meerdere Europese havens gaat voor de import van die diepgevroren pangasius of zich concentreert op de haven van Zeebrugge om de Europese markt te bewerken. Langs welke Europese haven deze grondstof wordt aangevoerd, heeft geen negatieve invloed op de tewerkstelling van onze Vlaamse vissers. Het gaat echt over een logistieke kwestie, over een logistiek succesverhaal voor de haven van Zeebrugge. Als hier wordt gevraagd naar evaluaties van die haven en die invoer, dan is dat een vraag die ik dan ook niet kan beantwoorden. Het lijkt me dat die vraag moet worden voorgelegd aan de minister bevoegd voor de havens. Die kan u wellicht de nodige cijfers geven, ook over douaneactiviteit en zo, maar dat gaat uiteraard mijn bevoegdheid met betrekking tot landbouw en visserij te buiten.

Vandaag bevindt het project zich ook nog in de ontwikkelingsfase. Voor echte evaluatiecijfers zal het dus nog wat wachten zijn, denk ik. De uitbouw van een Vietnamees distributiecentrum, een centrum voor zowel de opslag als de verpakking en de Europese verdeling, is dus nog niet helemaal verwezenlijkt. Dat is nog volop bezig.

Ik kom tot de resultaten van het memorandum of understanding. Diverse delegaties uit Vietnam zijn de haven al komen bezoeken, net als voedingsbedrijven. Omgekeerd hebben geïnteresseerde voedingsbedrijven ook een bezoek gebracht aan Vietnam en de producenten daar. Er is dus geen verband te leggen met het inlandse verbruik van verse vis. Het gaat over iets heel anders, namelijk over diepgevroren filets.

Vandaag staan in volgorde van belangrijkheid kabeljauw, zalm, tong en pladijs op de voorkeurlijst van de consument, met een jaar na jaar groeiend aandeel van kabeljauw, met 24 procent, en zalm, met 20 procent. Voor de overige vissoorten is er weinig variatie. De Belgische invoer van pangasius is tussen 2010 en 2013 gedaald van iets meer dan 10.000 ton naar 7350 ton, waarvan een deel opnieuw wordt uitgevoerd, wat een saldo oplevert van 4900 ton voor daadwerkelijke consumptie. Dat is een achteruitgang ten opzichte van 2010.

De Vlaamse Visveiling is een privéonderneming, die uiteraard zelf kan beslissen welke activiteiten ze wenst te ontplooiën voor een optimale benutting van de infrastructuur. Ik zie er bij elke subsidie ook wel op toe dat investeringen ook een rechtstreeks verband houden met onze Vlaamse visserij. Het spreekt vanzelf dat we daar rekening mee houden.

Natuurlijk kennen we de discussie over de ecologische impact van de aanvoer van diepgevroren exotische vissoorten. Dat valt natuurlijk niet alleen terug te brengen tot die pangasiusfilet. Het gaat in het algemeen over de in- en uitvoer van producten.

Vandaag wordt bijvoorbeeld ook heel veel verse kabeljauw per vliegtuig vanuit IJsland naar ons overgevoerd, om te kunnen voldoen aan de toenemende vraag in eigen land, omdat onze eigen vangst niet volstaat. Om de eigen ecologische impact te verlagen, heeft de Vlaamse vloot de voorbije jaren trouwens heel sterk ingezet op het verlagen van de energieconsumptie. De sector is daar dus mee bezig.

Er wordt ook een Europees beleid gevoerd op dat vlak. Wij kunnen niet zomaar zelf andere voorwaarden opleggen. Dat moet altijd bekeken worden binnen de Europese context. Ook met betrekking tot de productnormering, dat een federale bevoegdheid is, kunnen wij vanuit Vlaanderen niet zomaar bepaalde regels of aspecten opleggen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, ik dank u voor het antwoord. Het is inderdaad een economische activiteit, in eerste instantie voor de haven van Zeebrugge. Ik hoop dat er geen effecten zijn op de Vlaamse markt, maar dat is natuurlijk koffiedik kijken. Ik hoop dat u gelijk hebt, maar er zijn twijfels over. Dat duikt constant op. Ook in visserijkringen komt dat verhaal altijd terug. We moeten daar zeer alert voor blijven.

Ik zal het verder opvolgen en wil er nu voor de rest niet te veel tijd aan besteden. Ik stel alleen nog vast dat we vroeger IJslandvaarders hadden, en nu IJslandvlieggers. Dat is het verschil met vroeger.

Die quota zijn een heel andere discussie, mijnheer Vanderjeugd. Dat kan voor onze aanvoer op zich geen groot effect hebben.

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Mevrouw Sabine Vermeulen (N-VA): Ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag of er statistieken voorhanden zijn die ook echt bewijzen dat er geen concurrentie is tussen de platvis en de Noordzeevis.

Ik was een beetje verrast dat collega Vanderjeugd zei dat dat totaal geen concurrentie is, omdat we over verse vis spreken als het over Noordzeevis gaat. Maar we moeten ook eerlijk zijn: de consument weet soms niet welke vis hij eet. Hij kijkt soms meer naar zijn portemonnee en kent soms de smaak van de vis niet meer, enkel de smaak van de saus die op de vis ligt. Daar heeft de VLAM inderdaad nog een grote bijdrage te leveren.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Vermeulen, ik heb daarnet gezegd dat statistieken rond in- en uitvoer het landbouw- en visserijbeleid te buiten gaan. Die kan ik u dus niet geven. Cijfers van het visgebruik en het effect daarop hebben we niet. Die zijn niet ter beschikking en die kan ik u dus ook niet geven.

U gaat nu een heel andere discussie aan, die ons misschien nog heel ver kan leiden. Wij doen al heel veel inspanningen wat betreft de consumptie en het bewustmaken van de consument van welke vis hij eet en waar die vandaan komt. Ik verwijs naar een recent initiatief, dat wij mee hebben ondersteund, namelijk Het Grote Noordzeeviskookboek. Op de Boekenbeurs zult u dat prominent zien liggen. Dat boek beschrijft welke vissen bij ons gevangen worden door onze vissers, hoe je die vissen kunt klaarmaken, de aspecten van de vis, foto's, uitleg, de biodiversiteit ervan, de al of niet bedreigde status enzovoort. Dat is een heel interessant boek, dat wij mee gesteund hebben vanuit de overheid.

Volgende week ga ik ook naar Oostende, om de Week van de Smaak te lanceren, die dit jaar ook in het teken staat van onze visserij en onze vissen en hoe mensen die op een goede en lekkere manier kunnen klaarmaken. Wij nemen dus heel veel initiatieven, ook via VLAM, om de vissen van bij ons en de visserijsector te ondersteunen in de richting van de consument.

Dat is iets helemaal anders dan de vraag die hier gesteld is over de pangasiusfilet. Ook daar nemen we onze verantwoordelijkheid, maar ik moet u jammer genoeg zeggen dat we daar geen specifieke cijfers over hebben, tenzij men die binnen de haven misschien ter beschikking heeft en die dan naast elkaar moeten worden gelegd om te kijken of er een effect is. Ik heb u de cijfers gegeven waarover wij op dit moment beschikken, maar cijfers over een rechtstreeks verband met onze vissen en de consumptie daarvan, hebben we niet.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.